

Folketingets Uddannelsesudvalg
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
www.uvm.dk

10-05-2010

I forbindelse med behandlingen af L 194, Forslag til Lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt forskellige andre love (Vurdering af uddannelsesparathed, pligt til uddannelse, beskæftigelse mv. og afbureaukratisering mv.), har Folketingets Uddannelsesudvalg i brev af 20. april 2010 stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 3:

” Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 20/4-10 fra Danmarks Vejlederforening, jf. L 194 - bilag 4.”

Svar:

Det fremgår blandt andet af henvendelsen fra Danmarks Vejlederforening, at hvis vurderingen af uddannelsesparathed skal have nogen effekt, så skal de unge vurderes specifikt til den uddannelse (hovedforløb), de søger ind på. Danmarks Vejlederforening tilkendegiver endvidere, at det er den laveste fællesnævner, der tæller, hvis vurderingen skal gælde alle erhvervsuddannelser.

Jeg er ikke enig med Danmarks Vejlederforening i deres opfattelse af, hvordan regeringens forslag om uddannelsesparathed skal virke. Tvært imod vil forslaget fra Danmarks Vejlederforening om, at vurderingen af uddannelsesparathed skal foretages til hovedforløbet på erhvervsuddannelserne, indebære en række utilsigtede virkninger, hvoraf de vigtigste er:

- Hensigten med regeringens forslag om uddannelsesparathed har aldrig været, at nogle unge skal forhindres i at få en erhvervsuddannelse. Uddannelsesparathedsvurderingen skal ikke være en adgangsbegrænsning til erhvervsuddannelserne – det skal være en hjælp til den unge. Derfor ændres der med forslaget ikke på, hvem der kan blive optaget på en erhvervsuddannelse. Forslaget sikrer derimod, at de udsatte unge får hjælp og støtte, indtil den unge er parat til at påbegynde uddannelsen. Den unge får derfor sin optagelse udsat. Uddannelsesparathedsvurderingen skal ses

som et præventivt redskab til at forhindre frafald og dermed undgå et nederlag for den unge.

- Vurderingerne vil komme til at virke som en optagelsesprøve til de enkelte hovedforløb. Konsekvensen kan derved blive, at de mest udsatte unge vil kunne komme til at løbe spidsrod mellem 107 forskellige uddannelser.
- En uddannelsesparathedsvurdering til de enkelte hovedforløb vil medføre en rangordning af erhvervsuddannelserne, da nogle elever vil kunne vurderes parate til visse uddannelser, men ikke til andre.
- En elev vil allerede ved ansøgningen om optagelse på en erhvervsuddannelse, f.eks. efter 9. klasse, skulle træffe beslutning om, hvilken af de 107 erhvervsuddannelser eleven ønsker at fuldende. Den unge vil dermed blive låst fast på et uddannelsesvalg meget tidligere i forløbet end i dag med derpå følgende øget risiko for frafald, udskydelse eller ligefrem fravalg af ungdomsuddannelse, for elever som er usikre på dette valg.
- Vurdering af uddannelsesparathed til de enkelte indgange vil reelt betyde, at grundforløbet og opdelingen af uddannelser i indgange mister en væsentlig del af deres funktion. Grundforløbet har bl.a. til hensigt at give eleverne mulighed for at kende flere uddannelser, herunder praktikpladsmulighederne, før eleven træffer beslutning om valg af hovedforløb. Opdelingen i indgange er desuden et helt afgørende princip for uddannelsesgarantien. Forslaget vil således være i modstrid med uddannelsesgarantien og kravet til eleverne om at være fagligt mobile på tværs af uddannelserne i en indgang.
- Specifikke uddannelsesparathedsvurderinger i forhold til de enkelte uddannelsers hovedforløb vil kunne medføre, at kommunerne i deres tilbud om opkvalificering af de unge vil skulle inddrage faglig kvalificering, hvilket vil ændre den gældende opgavefordeling, og medføre unødvendige statslige og kommunale merudgifter til alternative afklarende tilbud for de unge inden deres valg af ungdomsuddannelse.
- Skolepraktik er kun muligt for elever, der fra grundforløbets begyndelse har valgt mindst tre uddannelsesønsker i deres uddannelsesplan. Vurdering af uddannelsesparathed til de enkelte hovedforløb vil i givet fald betyde, at der skal foretages en uddannelsesparathedsvurdering af disse mindst tre uddannelser - og altså ikke kun en enkelt vurdering.

Jeg medgiver, at der er forskel på at vælge mellem de mange forskellige erhvervsuddannelser, og at der er stor forskel på, hvad der skal til for at gennemføre de enkelte hovedforløb. Derfor er det vigtigt at slå fast, at den mere indgående dialog med den unge om den unges ønsker og muligheder bliver taget op i den vejledning, der ligger forud for afgivelsen af

uddannelsesønsket. Vejledningen skal tage udgangspunkt i den unges ønsker og forudsætninger, og vejledningen har i forvejen som mål, at den unge foretager et realistisk uddannelsesvalg.

Hertil kommer, at vejledningen vil blive forsat i forbindelse med, at eleven af erhvervsskolen bliver kompetencevurderet inden for de første to uger af grundforløbet bl.a. med henblik på at udarbejde en plan for elevens videre uddannelse, der tager højde for elevens kompetencer og individuelle behov. Kompetencevurderingen indgår i grundlaget for den unges endelige uddannelsesvalg.

Det er endvidere vigtigt at understrege, at initiativet med uddannelsesparathed ikke ændrer ved uddannelsesinstitutionernes efterfølgende ansvar for fortsat fastholdelse og vejledning af eleven efter uddannelsesparathedsvurderingen og påbegyndelse af uddannelsen. Derfor indeholder reglerne om, hvordan elever modtages til en erhvervsuddannelse også meget detaljerede krav til skolen om, hvad skolen skal foretage for at afklare den nye elevs ønsker, forudsætninger og muligheder, herunder at skolen skal udfordre eleven i dennes uddannelsesvalg ved bl.a. at vejlede om de krav, der stilles i uddannelserne, så eleverne kan foretage realistiske valg.

Danmarks Vejlederforening anfører endvidere, at reguleringen gennemførelsesvejledningen på 35 mio. kr., vil svække ungdomsuddannelsesinstitutionernes samarbejde med kommunerne.

Til dette har jeg at bemærke, at det lovforslag, som delvis udmønter forliget om Ungepakke II indeholder mange enkelte dele, men som er udformet, så de spiller sammen og fremstår som en helhed, og hvortil der tilføres mere end ½ milliard kr. over de næste 3 år. De 35 mio. kr. tages fra overlappende opgaver, og pengene medgår til at finansiere nogle af de mange nye initiativer, der er i lovforslaget med henblik på at fastholde de unge i uddannelse.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at UU-lederforsamlingen har sendt et brev til Uddannelsesudvalget d. 5. maj 2010, hvori de støtter regeringens forslag om at uddannelsesparathedsvurdere til enten en gymnasial eller en erhvervsrettet ungdomsuddannelse.

Med venlig hilsen

Tina Nedergaard